

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/14/2013
Identifikačné číslo spisu: 3211010112
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2013
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2013:3211010112.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Ľubora Duľu na neverejnom zasadnutí konanom 30. apríla 2013 v Bratislave v trestnej veci proti obvinenému G. Y., vedenej na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 2 T 36/2011, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky podaného v neprospech obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 11. júna 2012, sp. zn. 3 To 53/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo 7. marca 2012, sp. zn. 2 T 36/2011, bol obvinený G. Y. uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. zák. a zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. d/ Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v bližšie nezistených dňoch a čase v období od 24.7.2009 do 10.8.2009 v obci L. pri vchodových dverách rodinného domu č.p. XXX vo vlastníctve O. G., jeho matky, sa opakovane, najmenej dvakrát, vyhrážal svojmu maloletému bratovi P.P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L..p. XXX, keď ho odmietol vpustiť do domu, a to tým spôsobom, že ak mu neotvorí dvere, tak ho zabije, vezme mu playstation, psa a hifivežu, na čo mu maloletý poškodený zo strachu dvere otvoril a vpustil ho dovnútra domu, hoci obvinený mal vedomosť o tom, že mu vlastníčka domu z dôvodu konfliktov zrušila trvalý pobyt na adrese, na ktorom sa nachádza a súčasne mu zakázala do neho prístup.

Za to bol odsúdený podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. s prihliadnutím na § 38 ods. 4 Tr. zák., § 36 písm. d/ Tr. zák., § 37 písm. h/, n/ Tr. zák., s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák. a § 39 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obvinený pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený

do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie obvinený G. Y. pre nesprávnosť výrokov o vine a treste a prokurátor neprospech obvineného pre nesprávnosť výroku o treste.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením z 11. júna 2012, sp. zn. 3 To 53/2012, na odvolanie obvineného G. Y. podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a podľa § 320 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 281 ods. 1 Tr. por. a s použitím § 215 ods. 1 písm. d/ Tr. por. a § 9 ods. 1 písm. g/ Tr. por. trestné stíhanie proti obvinenému Petrovi Horváthovi pre skutok v obžalobe prokurátora Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou z 30. mája 2011, sp. zn. Pv 18/2010-38, kvalifikovaný ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. zák. a ako zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. d/ Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. zák., ktorý mal spáchať na skutkovom základe uvedenom v citovanom rozsudku prvostupňového súdu (zhodnom s podanou obžalobou) zastavil, pretože trestné stíhanie je neprípustné, keďže skoršie stíhanie proti obvinenému G. Y. pre ten istý skutok sa skončilo rozhodnutím Obvodného úradu Bánovce nad Bebravou, odboru všeobecnej vnútornej správy z 22. septembra 2009, sp. zn. Pries./2009/00324, právoplatným 20. októbra 2009.

Tým istým uznesením Krajský súd v Trenčíne odvolanie prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol (výrok v bode II uznesenia krajského súdu).

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 11. júna 2012, sp. zn. 3 To 53/2012, podal generálny prokurátor Slovenskej republiky dovolanie v neprospech obvineného G. Y. z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorý predpokladá, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. V spojitosti s uplatneným dovolacím dôvodom dovolateľ obsahovo namietal nesprávnosť záveru krajského súdu, že skutok, ktorý bol predmetom obžaloby je zhodný so skutkom, pre ktorý bol už obvinený právoplatne postihnutý v priestupkovom konaní, a to rozhodnutím Obvodného úradu Bánovce nad Bebravou, Odboru všeobecnej vnútornej správy z 22. septembra 2009, sp. zn. Pries./2009/00324.

Pri porovnaní oboch skutkov je nepochybné, že ide o rozdielne skutky. Skutok, pre ktorý bolo proti obvinenému vedené trestné stíhanie sa so skutkom, pre ktorý bol obvinený postihnutý v priestupkovom konaní nezhoduje v časových okolnostiach, kedy ku skutkom malo dôjsť, v početnosti jednotlivých útokov a v neposlednom rade aj tou podstatnou časťou konania obvineného, ktoré spočíva v jeho neoprávnenom vniknutí do obydlia iného, ktoré nie je prítomné v skutku prejednanom v priestupkovom konaní. Aj v prípade akceptovania záveru Krajského súdu v Trenčíne v tom, že totožnosť skutku je zachovaná v časti vyhrážok posúdených ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v žiadnom prípade to nie je možné akceptovať v tej časti skutku, ktorá súvisí s neoprávneným vniknutím obvineného do rodinného domu svojej matky. Je evidentné, že nejde o ten istý čin najmä z hľadiska spôsobeného následku. S poukazom na právne posúdenie konaní obvineného je možné vysloviť záver, že nejde o situáciu, kedy by došlo ku zhode znakov priestupku proti občianskemu spolunaživaníu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, za ktorý bol obvinený postihnutý v priestupkovom konaní a znakov zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., ktoré vykazovalo konanie, za ktorý bol trestne stíhaný.

Úvahami krajského súdu vzťahujúcimi sa k zásade „ne bis in idem“ sa síce možno stotožniť ovšem v súvislosti s prejednávaným prípadom sa žiada ich doplniť v tom smere, že z hľadiska zisťovania totožnosti skutku ako udalosti vo vonkajšom svete je určujúcim okrem konania páchatel'a a právneho následku v prvom rade miesto a čas jeho spáchania. Skutok pritom môže vykazovať zákonné znaky jedného ale i viacerých trestných činov. V článku 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je síce obsiahnutý zákaz opätovného stíhania za ten istý delikt, za ten sa však v naznačenom kontexte považuje trestnoprávne posúdenie skutku, pričom v tomto konkrétnom prípade ide o skutok,

ktorý v sebe inkorporuje dva samostatné delikty, už spomenuté zločiny vydierania a porušovania domovej slobody. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozhodnutie z 10. februára 2009 Zolotukhin vs. Ruská federácia) dohovor nebráni opakovanému stíhaniu za ten istý skutok ak tento predstavuje viac samostatných deliktov v jednočinnom súbehu a tiež tomu, aby o jednotlivých deliktoch majúcich základ v jedinom skutku rozhodovali rôzne orgány (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. mája 2012, sp. zn. 5 Tdo 26/2012). Nesprávne právne posúdenie konania obvineného, ktoré malo byť kvalifikované ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu so zločinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. d/ Tr. zák. a § 139 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. zák. malo za následok zákon odporujúce zastavenie trestného stíhania.

Z uvedených dôvodov preto generálny prokurátor Slovenskej republiky navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 11. júna 2012, sp. zn. 3 To 53/2012, bol porušený zákon v ustanoveniach § 321 ods. 1 písm. d/, § 320 ods. 1 písm. c/ a § 319 Tr. por. v prospech obvineného G. Y., aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. toto uznesenie zrušil a aby podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu v Trenčíne prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinený G. Y. v podanom vyjadrení k dovolaniu generálneho prokurátora prostredníctvom obhajcu uviedol, že výklad totožnosti skutku (prvku „idem“) bol Európskym súdom pre ľudské práva spôsobom uvedeným v podanom dovolaní vyložený v rozhodnutí Oliveira vs. Švajčiarsko z 30. júna 1998 a nie vo veci Zolotukhin vs. Rusko, na ktorú sa generálny prokurátor odvoláva. Práve týmto neskorším rozhodnutím sa Európsky súd pre ľudské práva pokúsil zjednotiť doterajšiu rozpornú judikatúru ohľadom zásady „ne bis in idem“, predovšetkým stanovenia kritéria pre totožnosť trestného činu. V tomto rozhodnutí dospel k záveru, že článok 4 Protokolu č. 7 zakazuje stíhanie pre druhý „trestný čin“, pokiaľ je tento druhý trestný čin založený na totožnom, či v podstatných rysoch totožnom skutku. Podľa tohto rozhodnutia opisy skutkového stavu v oboch konaniach predstavujú vhodný odrazový mostík pre posúdenie otázky, či sú skutky v oboch konaniach totožné aspoň v podstatných rysoch a to bez ohľadu na prípadné odlišnosti v právnej kvalifikácii tohto skutku v oboch konaniach.

Vzhľadom na uvedené je názoru, že uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 11. júna 2012, sp. zn. 3 To 53/2012, zodpovedá zákonu, a preto navrhol dovolanie generálneho prokurátora podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolacích (§ 377 Tr. por.) zistil splnenie zákonných podmienok pre podanie dovolania uvedených v § 369 ods. 2 písm. a/, § 370 ods. 1, § 372 a § 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por., ale zároveň aj to, že dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por. pre nesplnenie ním uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolací súd konštantne judikuje, že obsah uplatnených tvrdení a názorov v podanom dovolaní musí obsahovo (vecne) zodpovedať použitému konkrétnemu dovolaciemu dôvodu. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne poukazuje na určitý dovolací dôvod ale uplatnené dovolacie námietky stoja mimo tohto dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť bez splnenia prieskumnej povinnosti dovolacím súdom.

V preskúmvanej veci ide práve o vyššie opísanú situáciu.

Trestné stíhanie proti obvinenému G. Y. bolo odvolacím Krajským súdom v Trenčíne po zrušení odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo 7. marca 2012, sp. zn. 2 T 36/2011, zastavené pre jeho neprípustnosť z dôvodu uvedeného v § 9 ods. 1 písm. g/ Tr. por., teda z dôvodu, že tak prikazuje medzinárodná zmluva, konkrétne článok 4 Protokolu č. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Podstatu rozhodnutia odvolacieho súdu tvorí zistenie, že trestné stíhanie proti obvinenému G. Y. sa viedlo pre ten istý (totožný) skutok, pre ktorý bol právoplatne postihnutý v priestupkovom konaní.

Dovolacie výhrady generálneho prokurátora spočívajú v tvrdení, že nešlo o totožné skutky s už skôr prezentovanou argumentáciou, a preto neprichádzalo do úvahy zastavenie trestného stíhania pre jeho neprípustnosť.

Totožnosť skutku v slovenskom trestnom práve na rozdiel od jednoty skutku ako hmotnoprávnej kategórie je inštitútom trestného práva procesného.

Napadnuté rozhodnutie krajského súdu nie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, ale výhradne na skúmaní toho, či priestupkovo postihnutý čin obvineného je totožný so skutkom, ktorý bol predmetom trestného stíhania. Už z tohto dôvodu vzhľadom na konkrétny dôvod zastavenia trestného stíhania je dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. generálnym prokurátorom umelo použitý, zjavne pre absenciu zakotvenia adekvátneho dovolacieho dôvodu (ako je tomu napr. v právnej úprave Českej republiky) formulovaného tak, že pre zastavenie trestného stíhania neboli splnené zákonné podmienky. V súvislosti s rozhodnutím o zastavení trestného stíhania, ktoré síce patrí medzi rozhodnutia napadnuteľné dovolaním možno dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. uplatniť len v obmedzenom rozsahu, napr. z dôvodu nesprávnej aplikácie hmotnoprávnych ustanovení o premlčaní trestného stíhania (§ 87 a nasl. Trestného zákona) majúcich za následok zastavenie trestného stíhania (§ 9 ods. 1 písm. a/ Tr. por.) Riešenie (s vecným obsahom) nastalej situácie dovolacím súdom v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je za súčasnej právnej úpravy neprípustné, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky musel dovolanie generálneho prokurátora odmietnuť bez preskúmania podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.